

Yttrande över betänkandet *Möjlighet att leva som andra* – Ny lag om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning (SOU 2008:77)

Sammanfattning

Den föreslagna lagstiftningen ligger i allt väsentligt vid sidan av hovrättens eget verksamhetsområde. Hovrätten har därför inte funnit anledning att ha några närmare synpunkter på utredningens förslag. I det följande lämnas därför endast *dels* en allmän synpunkt på förslaget till lag om registerkontroll av personal inom verksamhet enligt lagen (2009:000) om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning som utför insatser åt barn, *dels* några väsentligen lagtekniska synpunkter på förslaget till lag (2009:000) om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning.

Förslaget till lag om registerkontroll av personal inom verksamhet enligt lagen (2009:000) om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning som utför insatser åt barn

Den föreslagna lagen om registerkontroll – som har utformats med utgångspunkt i lagen (2007:171) om registerkontroll av personal vid sådana hem för vård eller boende som tar emot barn – ger upphov till frågor angående avgränsningen av den personkrets och de brott som ska omfattas av den obligatoriska registerkontrollen. Frågorna analyserades i och för sig ganska ingående i förarbetena till 2007 års lag. Det nu framlagda förslaget synes emellertid kunna komma att omfatta en större och mer obestämd krets av personer än 2007 års lag. Av integritetsskäl är det därför angeläget att personkretsens avgränsning ägnas ytterligare uppmärksamhet. – Lagens långa och krångliga rubrik bör övervägas ytterligare.

Förslaget till lag (2009:000) om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning

Hovrätten kan konstatera att det förekommer ett ganska stort antal felhänvisningar i förslaget ~~till ny lag om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning~~. En grundlig genomgång av samtliga hänvisningar i lagtexten synes nödvändig.

4 kap. 1 §

Några av de rättigheter som räknas upp i 4 kap. 1 § begränsas genom villkor som är upptagna i samma paragraf (se t.ex. punkterna 7 och 8). Den rätt till personlig service som kommer till uttryck i punkten 3 begränsas genom en särskild bestämmelse i 4 kap. 2 §. Enligt hovrättens mening skulle överblickbarheten främjas om också denna begränsning

byggdes in i 4 kap. 1 § genom att punkten 3 gavs följande lydelse:

”3. personlig service med boendestöd under högst 40 timmar per vecka”.

5 kap. 6 §

Hovrätten förordar att 5 kap. 6 § andra stycket för tydlighets skull utformas enligt följande.

”Personlig assistans får beviljas även för förfluten tid, dock inte för tiden före den sista kalendermånaden före den månad då ansökan om personlig assistans gjordes.”

5 kap. 10 §

Den sista meningen i 5 kap. 10 § första stycket synes inte höra hemma i den paragrafen som ju i övrigt innehåller enbart bestämmelser om ansökan till Försäkringskassan. Hovrätten föreslår att bestämmelsen i stället tas in i en ny paragraf direkt efter 3 § och att den nya paragrafen ges följande lydelse:

”Personlig assistans enligt denna lag får anordnas av en kommun eller av den som har meddelats tillstånd enligt 10 kap. 1 § (anordnare av assistans).”

I så fall kan 5 kap. 4 § andra meningen utgå.

5 kap. 13 §

Innebörden i 5 kap. 13 § synes vara att ett avtal mellan en anordnare av assistans och den assistansberättigade ska ges in till Försäkringskassan i samband med begäran om utbetalning av assistansersättning och att detta utgör en förutsättning för att ersättning ska betalas ut (medan ett avtal mellan den assistansberättigade och den som han eller hon själv anställer ska ges in redan vid ansökan enligt 5 kap. 10 §). Paragrafen skulle bli tydligare om den formulerades enligt följande:

”Assistansersättning utbetalas

1. *till den anordnare av assistans som har anmälts till Försäkringskassan enligt 10 §,*

Postadress — Besöksadress — Telefon — Telefax — E-post

Expeditionstid

Box 170 — Södra Tjörngatan 2 — 060-18 68 00 — 060-18 68 39 — hovratten.nedrenorrland@dom.se

måndag-fredag

851 03 SUNDSVALL

9-12, 13-15

eller

2. till den som beviljats personlig assistans och har anställt personliga assistenter.

För utbetalning enligt första stycket 1 krävs att anordnaren har gett in ett avtal mellan anordnaren och den som har beviljats personlig assistans i vilket förutsättningarna för utförandet av assistansen regleras.”

5 kap. 15 §

Paragrafen har utformats som en bestämmelse om utbetalning men synes i själva verket reglera vad som kan ersättas inom ramen för assistansersättning. Hovrätten föreslår att paragrafen inleds enligt följande:

”Den som har beviljats personlig assistans och anställt personliga assistenter har rätt till assistansersättning för sina kostnader för personliga assistenter. Som en kostnad.....”

5 kap. 21 §

Paragrafen har fått en något svåräst och i vissa delar oklar utformning. I synnerhet orden ”dock inte för längre tid tillbaka än en månad före den månad då ansökan gjorts” väcker frågor. Det är t.ex. inte alldeles klart om ”ansökan” syftar på ansökan om personlig assistans. Det är inte heller klart hur beräkningen av den angivna tidsperioden i övrigt ska göras. Hovrätten antar att med ”ansökan” avses ansökan om personlig assistans och att den angivna tidsperioden avser hela den kalendermånad som har föregått den kalendermånad då ansökan gjordes. Detta bör dock klarläggas i lagtexten. Hovrätten föreslår att paragrafen utformas på följande sätt.

”Om en kommun har beslutat om bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) åt en enskild och den enskilde därefter beviljas personlig assistans enligt denna lag gäller följande. Kommunen har rätt till ersättning för lämnat bistånd i den utsträckning biståndet har avsett personligt utformat stöd som har utförts av ett begränsat antal personer. Ersättningen ska motsvara det antal timmar under vilka sådant stöd har lämnats, dock högst det antal timmar per vecka som beslutet om personlig assistans omfattar. Ersättning ska inte utgå för tiden före den sista kalendermånaden före den månad då ansökan om personlig assistans gjordes. Ersättning ska inte heller utgå för tiden efter det att beslutet om personlig assistans meddelades.”

6 kap. 4 §

I 6 kap. 4 § bör orden ”annan än kommunen” ersättas av ”annan än en kommun”.

13 kap. 5 §

Den föreslagna 13 kap. 5 § överensstämmer helt med gällande rätt. Paragrafens utformning kan likväl ifrågasättas. Det framstår som onödigt med två till sitt innehåll nästan likadana stycken där den enda skillnaden består i det beslut som ger rätt till insatsen i fråga. Ett alternativ är att låta andra stycket utgå och utforma första stycket enligt följande:

”En kommun eller ett landsting som inte inom skälig tid tillhandahåller en insats enligt 4 kap. 1 § som någon är berättigad till enligt ett beslut av en sådan nämnd som

Postadress — Besöksadress — Telefon — Telefax — E-post

Expeditionstid

Box 170 — Södra Tjörngatan 2 — 060-18 68 00 — 060-18 68 39 — hovratten.nedrenorrland@dom.se

måndag-fredag

851 03 SUNDSVALL

9-12, 13-15

avses i 9 kap. 1 § eller enligt en domstols avgörande, ska åläggas att betala en särskild avgift. Detsamma gäller en kommun eller ett landsting som inte inom skälig tid på nytt tillhandahåller insatsen efter det att verkställigheten av ett sådant beslut eller ett sådant avgörande avbrutits.”

13 kap. 9 §

Bestämmelserna i 13 kap. 9 § är svårtolkade, sannolikt främst beroende på de felaktiga hänvisningar som förekommer i paragrafen. Om 13 kap. 5 § utformas så som hovrätten nyss har föreslagit, torde 13 kap. 9 § kunna formuleras enligt följande:

”Särskild avgift enligt 5 § första stycket första meningen får dömas ut bara om ansökan enligt 7 § har delgetts kommunen eller landstinget inom två år från det att beslutet eller avgörandet vann laga kraft.

Särskild avgift enligt 5 § första stycket andra meningen får dömas ut endast om ansökan enligt 7 § har delgetts kommunen eller landstinget inom två år från det att verkställigheten avbröts.”

Detta yttrande har beslutats av hovrättspresidenten Sten Andersson, hovrättsrådet Irja Öhrnell och tf. hovrättsassessorn Sandra Åström Bodin, föredragande.

Sten Andersson

Sandra Åström Bodin

Postadress **Besöksadress** **Telefon** **Telefax** **E-post**

Expeditionstid

Box 170 Södra Tjörngatan 2 060-18 68 00 060-18 68 39 hovratten.nedrenorrland@dom.se

måndag-fredag

851 03 SUNDSVALL

9-12, 13-15